

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásán közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. czégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A kártya.

Istenem, milyen furcsa. Milyen óriási a különbség jelszavak és tények között. Szemere Miklós, a magyar társadalmi élet egyik első rangú vezére két év előtt kiadta a hatásos jelszót: Nem boldog a magyar! A jelszó, mint valami bűvös ige futotta be az országot, viszhangot keltve százezernyi lélekben. S ugyanaz a Szemere néhány hét előtt, egy éjszakán másfél milliót nyert kártyajátékban, óriási feltűnést keltve mindenfelé; még a király is megaragudott miatta. Nem azért, mert Szemere nyerte a pénzt, hanem azért, mert kártyán elvesztették. Mind minden ilyesfajta szenzáció, ez is felrázta egy-két napra a lusta társadalmat, — szerte az országban sokat irtak és beszéltek a kártyajáték káros és erkölcsi alapot nélkülöző voltáról, aztán napirendre tértek az eset fölött s ismét folyik a csöndes hazard mindenfelé, a hol Árpád utódai laknak.

Elterjedésre nézve a kártyajáték legalább is olyan népszerűségnek örvend, mint a kenyér. A főrangú köröktől le egészen a koldusokig, a társadalom minden rétegében számtalanok áldoznak ennek a szenvedélynek, mely megszámlálhatatlan boldogságot és emberéletet tett már tönkre.

Káros és haszon nélkül való a kártyajátéknak minden neme a játékosra nézve, mert ha az egyik napon sikerült is kifosztania embertársát, bizonyos, hogy a másik, vagy harmadik nap ő vérzik el. A legveszedelmesebb természetesen a hazardjáték, melyet a törvény is üldöz.

A törvény, mint játékküldöz! Itt meg kell állapodnunk, mert hiszen ez a főoka annak, hogy a hazardjáték oly akadálytalanul pusztít mindenfelé. Nagyon sok rosszul végrehajtott törvény van Magyarországon, de a legmostohább bánásmódban részesül ebben a tekintetben az a törvény, melyet a

hazardjáték ellen hoztak. Nincs Magyarországon klub, társaskör, kávéház vendéglő és korcsma, a hol hazardjátékot ne üznének, s egyes helyiségek pláne mintha csak kizárólag erre a célra tartatnának fenn. Minden rendőrkapitány és minden rendőr tudja, hogy hol és mikor kártyáznak hazardul, (hiszen különösen kis városban az ilyesmit titokban tartani lehetetlen), de tenni valamit a társadalom e súlyos betegsége ellen? — azt nem. Az a felfogás, hogy a hazardjátékot törvényes szigorúsággal ellenőrizni sem nem lehet, sem nem szükséges, oly mély gyökeret vert a magyar rendőrség felfogásában, hogy azt kiirtani, vagy megváltoztatni csak új törvényre, betű szerinti végrehajtottakkal, vagy nagyon szigorú rendszabályokkal lehet. Ezekre pedig abszolúte nincs kilátás nálunk.

A nyilvános helyiségek egyik főjövédalma a kártyapénz, természetesen tehát, hogy ott csak forszírozzák a kártyajátékot, különösen a hazardírozást, mert az jövédelmestöbbet a kávésnak és vendéglősnek.

Lehetne-e, — társadalmilag lehetne csak — segíteni ezen a bajon, ha megindulna széles körben a mozgalom a hazardjáték ellen? De ez is utópia. A hol minden második ember hazardíroz, mit lehet ott elérni egy ilyen mozgalommal?

Védteletül és tanácstalanul állunk a kártyajárvánnyal szemben, mely megszűnni csak akkor fog, ha egy jobb, egészségesebb társadalom-erkölcsi felfogás lép a mostaninak helyébe.

Magyarország nemzeti vagyona.

Mi a nemzeti vagyon?

A nemzeti vagyon általában magába foglalja mindazon gazdasági javakat és értékeket, a melyek egy bizonyos időpontban a nép rendelkezésére állanak. Alkatelméi tehát a következők: 1. a földbirtok; 2. az épületek; 3. a közlekedési eszközök; 4. az ingó vagyon; 5. követelések a külfölddel szemben.

A szegény ember megadta magát s szólanul követte Cartouche-t.

Az éjszakát egy rossz hírű lebuiban, — hol Cartouche és czinkostársai bántatlanul ki és bejártak, — töltötték.

Másnap reggel a seprőcsinálót díszes püspöki ornátusba bujtatták. Cartouche maga egy kanonok maszkját öltötte magára, a többi gazemberek pedig ki papnak, ki livrés szolgáknak öltözködtek.

Egy elegáns fogat állott elő, beszálltak s gyors hajtásban tova vágatták. Mostantól kezdve fordult Cartouche a remegő áll-püspökhöz: szóljanak hozzád, vagy kérjenek tőled bármit, nem felelsz egy árva szóval sem többet e két szónál: Oui Monsieur! (Igen Uram). Ha csak egyetlen más hang hagyja el aikad, úgy a halál fia vagy. — Jól jegyezd meg magadnak! A szegény öreg helyben hagyólag bólintott.

A város egyik legelőkelőbb kereskedőjének háza előtt állt meg a fogat. Kiszálltak és az áll-püspök mindenféle czereházi pózok mellett be lesz vezetve az üzletbe, mialatt a lakaj-koszumban burkolt gazdúczkók a fogat körül lebzselnek.

Az üzletben persze, a váratlan, magas látogatás nagy feltűnést keltett. Vagy egy tucat szolgálattelvő szellem lesz mozgósítva, a főnök maga a legnagyobb alázattal közeledik a püspökhöz, helylyel kínálva ő Eminenciáját. A kanonok és szószólója a püspöknek. Ő Eminenciája ama óhajának ad kifejezést, mutatnának elő nekik papi ornátusokra való kelméket, a legjobbat, legszebb és legpompásabb minőségben. A kanonok szakértő ábrázattal vizsgálja és a konvenciót megmutatja a püspöknek s kérdi, hogy megnyerte-e tetszését s hogy megengedi-e a kiválasztottak megvásárlását, — mire a püspök Oui Monsieur motogja rá.

Körülbelül 20 000 Livre értékben lesz bevásárolva és hogy fizetésre kerül, kérd-zősködik a kanonok a kereskedőnél, hogy arany, vagy ezüst pénzt kíván-e? Amit ez túlszerénységében ő Eminenciája kegyes belátása és kedvére biz. —

Ha fölvetette bárki is azt a kérdést, hogy mekkora a magyar nemzet vagyona, úgy e kérdésre eddigelé még csak megközelítőleg helyes választ sem tudunk nyerni, holott gazdasági politikáknak irányítása szempontjából a meglévő nemzeti vagyonnak meghatározása igen fontos kiindulási pont, mert miként a magán ember sem folytathat addig céltudatos, rendszeres gazdálkodást, amíg gazdálkodása alapját, a tiszta vagyon állását nem ismeri, úgy az állam sem irányíthatja helyesen gazdasági politikáját, ha ismeretlen előtte a nemzet vagyoni állapota.

A csak nemrégiben Budapesten megtartott nemzetközi statisztikai kongresszuson dr. Fellner Frigyes kísérlette meg e kérdés megoldását s őszintén mondhatjuk, hogy azt elismerésre méltó sikerrel meg is oldotta.

A földbirtok becslését Fellner három egymást kiegészítő és ellenőrző alapon teljesíti. Első alap a pénzügyhatóságnál leköltött földbirtokok holdankénti átlagos értéke, megszorozva az összes magyar föld kiterjedésével: ez alapon 12.3 millió korona a földérték. Második alap a kataszteri tiszta hozadék, szorozva azzal az arányszámmal, amely a bérelt birtokok statisztikája szerint a kataszteri és a tényleges jövédelmek közti mutatkozik és tőkésítve 5%-kal: ez alapon a föld értéke 14.5 millió kor. Harmadik alap a haláleset folytán átlag egy év alatt tulajdonost cserélő birtokok átlagértéke, szorozva az emberi átlagos élettartammal hazánkban: ez alapon a föld értéke 19.3 millió kor. Ez alapok kombinálásával aztán Fellner a földbirtok értékét a három eredményszám átlagában 15,374.732,428 koronával veszi föl.

A bányák értéke 97.4 millió korona átlagos nyers hozadék alapján van kiszámítva, ebből 40%-kal tőkésítve, kijön 97.47 millió kor. Ugyaníly alapon a sóbányák értéke 697.3 millió kor., tehát a bányák összértéke 1640 millió korona.

Az épületek értéke következőként számítható ki. A budapesti házak átlagos évi házbérfelvételme 45.7 frt. tőkeértékük tehát — 15-tel szorozván — 685.9 millió frt. Már most az összes magyarországi épületek értékét megtudjuk, ha föltesszük, hogy a budapesti házak értéke úgy aránylik a magyarországi összes házak értékéhez, amint az egyik elm adószolgáltatása a másikhoz. Ez alapon az ország összes épületeinek tőkeértéke 4.432.774.386 kor.

A közlekedési eszközök közül az állami és törvényhatósági utak értékét megtudjuk, ha azok hosszát szorozzuk az útépítési költség kilométer átlagával. Ez alapon az utak értéke 306.7 millió frt. A vasutak értéke részint a befektetett tőke, részint

Ha Eminenciád jónak találja, fordult az állkanonok a püspöki — seprükötőhöz, — úgy hazahajtatunk a szállodába, a portékát magunkkal viszzük s elhozzuk az ezüst pénztűket, mialatt Eminenciád kegyes leend bennünket itt bevárni. —

Egy nyomatékos Oui Monsieur! volt rá a felelet.

A fogat a kanonokkal és kíséretével elrobogott, sőt a lakajok is — kik eddig az üzlet körül gyűgyűtek, észrevétlenül ellillantak. A kereskedő minden igyekezetét előveszi, hogy magas vendégét szórakoztassa. Mindenféle kérdést intéz hozzá, mint pl.

— Nem parancsol Em.-ád valami frissítőt?

— Nincs melege Em.-ádunk?

— Nem fázik Em.-ád? stb.

Mindezekre Oui Monsieur volt a felelet!

Elmulik egy óra, két óra s a kereskedő furcsán kezdi érezni magát s aggodalmát közli személyzetével, kiknek szintén nincs már nyitkra a dolog. A kereskedő már érzi, hogy „valami penészlik a dánok országában“ s a püspök hallgatása megerősíteni látszik gyanuját.

Végre már nem türtőzhette magát, megragadja a püspöknek vélt seprős mindkét vállát s miközben úgy Isten igazában megrázogatja, kényszeríti őt a vallomásra.

A szegény ördögöt kit már kifárasztott a folytonos rettegés, szajkó módra örökösen motyogtatta Oui Monsieur, örült, hogy megszabadult a kényszer helyzetből s kivallott mindent. Rögton intézkedtek a rablók kézrekerítése iránt, azonban üthették már bottal azoknak nyomát.

Az öregot kit, Cartouche által a halállal való fenyegetéssel ráerőszakolt szerepében ártatlanak ismerték, szabadon bocsátották.

A később felfedezett rablótanyán azonban az őszévasárolt árúnak csak hült helyét találták.

Losonczy Sándor.

TÁRCZA.

Egy Musolino a XVIII-ik században.

A mult év vége felé sokat irtak a lapok Musolinó a híres rablóvezér, az olasz briganti romantika utolsó hősről, kinek fejére 40.000 lírát tűzött ki az olasz kormány s a ki daczára, hogy ellene egész csapatot, sőt egy egész ezredet küldtek ki a karabinerek és esendőröknek, hosszú ideig folytatta garázdálkodásait, míg végül egy véletlen folytán került hurokra. Birái által, sajnos nem részesülhet a már rég megérdemelt méltó büntetésben, a halálraítélletésben, mivel az olasz törvények a halálbüntetést immár megszüntették.

Ez alkalommal eszembe jut egy nem kevésbé híres „collegája“ a XVIII-ik században élt s Paris és környékét örökké nyugtalanságban tartó és veszélyeztető rablóvezér Louis Dominique Cartouche, kinek a rablóvilág analéiseiben szép „diszhely“ hagyatott.

Rabló geniálitásának módját eléggé karakterizálja a következő átkos működését megvilágító eset:

A Versailles-ból Parisba vezető országúton egy este egy agg seprőcsinálólval találkozott Cartouche. Egy pillantás az öreg ember tiszteletreméltó physiognomiájára elég volt Cartouche-nak arra, hogy benne abban a pillanatban megfogalmazott eszmének megvalósításához alkalmas embert fölismerje.

— Nyomorult ad meg magad, vagy meghalsz! rivalt rettenetes hangon az öregre. Én Cartouche vagyok. Az öreg térdre rogyott és kezeit összekulcsolva esdve tekintett fel a rablóra.

— Hagyj utamra uram, hisz láthatod, hogy nincs egyebem a testemet takaró rongynál.

— Nem kívánok tőled semmi egyebet, mint hogy szavaimnak engedelmességeddel, mindent tűrj el a mi veled történik.

ülést tart, a pancsovai áll. tanítók képviselőjében Lambrecht Péter kartársat küldte ki, a ki pén-
teken d. u. a vonattal fel is utazott Budapestre.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A pancsovai ipar-
testület január 26. tartotta meg Svoboda Sándor
rendőrkapitány, iparhatósági biztos jelenlétében a
város háza nagytermében Ursevics Manó ip. test.
elnök vezetése alatt évi közgyűlését. Előadó a testület
titkára, Weisz Lipót volt. A gyűlésen mintegy 100
tag jelent meg. Az előjáráság működéséről szóló
részletes jelentés tudomásul vétetett. A számvizsgálók
jelentése kapcsán Balgács Lőrincz a felszaporodott
tagdíjhátralékok miatt erősen kikelt az elnök ellen,
öt okolva a hátralék oly nagymérvű felszaporodásáért.
Egyben indítványt tett az alapszabályok megváltoz-
tatása iránt olyképen, hogy a hátralékos tag se választó,
se választható ne lehessen. A felszólalást heves vita
követte, melyben különösen résztvett a megtámadott
elnök, erősen védekezve a vád ellen. Vegre is a
közgyűlés a jelentést tudomásul véve, elfogadta a
Balgács által ajánlott alapszabályváltoztatást. Az 1902.
évi költségvetés szerint a bevétel 3812, s a kiadás
2510 koronával lett előirányozva. A felesleges 1302
koronával az ipartestület tartozása lesz törlesztendő.
Az ipartestület előjáráságába 4 évi időtartamra meg-
választottak rendes tagokul: Dragicevics Sándor,
Vogenberger Márton, Filippovics Szilárd, Boskovicz
György, Hauber Frigyes, Horesch Antal, Gyurgyev
Mladen, Majstorovics Danilo, Bergholcz Frigyes és
Balgács Lőrincz; pótagokul Petrovics Szilárd és Paul
Jakab. Pénztárvizsgálók lettek: Adler István, Stoj-
kovicz György és Lázár Alajos. Ipartestületi ügyesszé
1 évre Dr. Musitzky Dóme választott meg. Az ipar-
testületi betegsegélypénztári bizottságba 15 tagot
választott a közgyűlés.

— **Tovább képző tanfolyam.** A „Pancsovai Gromon
Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület“ továbbképző
tanfolyamán szombat, február hó 8-án este 5 órakor
Szto dol a Pál. egyi. titkár tart „A magyar korona
története“ről felolvasást.

— **Közgyűlés.** Az oszt. magy. monarchia I. ált.
fiztviselet-egyesületének pancsovai takaréka. és elő-
légtársulati szövetkezete ma délelőtt 11 órakor tartja
XIII. évi rendes közgyűlését a városháza tanáster-
mében. Az egyesület mérlege szerint összforgalma
136.117 kor. 22 fill. A tiszta nyereség 7656 kor. 58
fillér.

— **Sárosok a járdák.** Több oldalról jött panaszra,
hogy a járdák s átjárók sárosak, pedig a városi
költségvetésben e célra néhány ezer korona van
felvéve, utasította a polgármester a rendőrkapitány-
ságot a kellő intézkedéseket megtenni s oda latni,
hogy a panaszok megszűnjenek.

— **A pancsovai népbank** 1902. évi február hó 2.
tartandó XXXIII. rendes közgyűlésének napirendje.
1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése négy részvé-
nyes választása. 2. Igazgatósi jelentés és az 1901.
évi zárszámadás előterjesztése. 3. Felügyelő bizottság
jelentése. 4. A felmentvények megadása úgy az igaz-
gatósi, valamint a felügyelő bizottságnak. 5. Határo-
zathozatal a nyereség felosztása tekintetében. 6. Vezér-
igazgató választása. 8. Négy felügyelő bizottsági tag
választása. 9. Netáni indítványok. 17. §. Minden rész-
vényes vagy annak képviselője, ki szavazati jogosult-
ságát érvényesíteni akarja, köteles a 16. §. határoz-
mányainak megfelelően átírt részvényeit három nappal
a megtartandó közgyűlés előtt az intézet pénztárába
elismervény mellett letenni, a hol a közgyűlés befejez-
téig maradnak.

— **Uránia Pancsován.** Gyönyörű és élvezetes há-
rom estét szerzett Müller György tanár, a schweizeri
„Uránia“ kiküldöttje Pancsova város közönségének.
A művészi kivitelű remek képek s Müller úr szabas-
tos, szép s könnyen megérthető előadása valóság-
geliből a néző közönséget, mely mindhárom estén
zúfoglalásig megtöltötte a Trombitás szálló nagytermét.
Első este január 28-án Nansen északsarki expedícióját,
29-én a tengert s annak életét és 30-án a csil-
lagos eget mutatta be Müller úr. Az Uránia, mint
tapasztalhattunk tökéletesen megfelel alapelveinek,
mely abban culminál, hogy a laikus, de művelt köz-
önségnek a legújabb felfedezések s buvátkodások
eredményeit modern szemléletképekben s mulattató
előadás kíséretében bemutassa. A tanultságos s élvez-
tész előadások után minden este a vándor képtár
néhány gyönyörű képét mutatta be Müller tanár úr.

— **Szülő-előmunkások.** A szabadkai szülőszeti
kerület felügyelője, Halász Lajos városunk polgármesterét
a napokban értesítette, hogy a fölgmive-
lési miniszter a szülőszet minden ágában kiválóan
szakképzett munkásokat bocsajtott rendelkezésére oly
célból, hogy a kerületben lakó szülőbirtokosok ki-
tanítására fordítsa. Az előmunkásokat mindenki
igénybe veheti. Azon szülőbirtokosok, kik ilyen elő-
munkást akarnak igénybe venni, forduljanak levélben
Halász felügyelőhöz s jelöljék meg, mely munka
végzésére s tanítására kell a munkás? Az előmunkás
díja: III. oszt. vasuti jegy ide s vissza Szabadkára,
teljes ellátás s napi két korona. Több szülőbirtokos
együtt is kérheti az előmunkást s ez esetben a költsé-
geket együttesen viselik.

— **A hertelendyfalvi ág. hitv. evang. egyház**
ujjonnan épült temploma berendezése céljára szerdán
febr. 5-én a Klein-féle vendéglőben táncmulatságot
rendez. Belépti díj 1 kor. Felülfizetések köszönettel
fogadhatnak.

— **Táncmulatságok.** Az idei farsang igen rövid,
de azért a mulatni vágyóközönség alaposan kiveszi
részét a mulatságokból. Egymást követik a tánc-
vigalmak, műkedvelői előadások. Vasárnap február hó
9-én a „Trombitás“ szálloda nagytermében a jól
szervezett pancsovai iparos dalárda rendez tánczszal

egybekötött jux-estélyt, melyen az egylet kiváló mű-
kedvelői „Főpróba a kaszárnyában“ című 1 felvonásos
s „Egy téli est a parasztszobában“ című szintén 1
felvonásos humoristikus darabokat fogják előadni:
Előadást tánc követi: Belépti díj: számozott helyek
1:60 kor., állóhelyek 1:20 kor. Pártolótagok féldíjat
fizetnek. Jegyek Wiesbauer Ferencz úrnál váltha-
tok előre.

— **A szerb nőegyesület** febr. 8-án a „Trombitás“
szálloda nagytermében szintén műkedvelői elő-
adással egybekötött táncvizigalmat rendez. Színe ke-
rülnek: „Már szerzett vőt“ és „Egyszer meg nőülni“
című 1 felvonásos vígjátékok: Belépti díj személyen-
ként 2 kor; családjegy 4 kor. Kezdeté 8 órakor.

— **Tánciskola.** Louis Árpád, okl. tánczenetítő
Temesvárról március hó elején a „Trombitás“ szál-
loda nagy termében egy két havi tánckursust szán-
dózik tartani é. p. délután iskolás gyermekek s
este a felnőttek részére. A program a legújabb s
legdivatosabb táncokból van összeállítva. Louis Árpád
úr, ki már évek óta nem tanított Pancsován,
Temesvárról a legjobb hírnevének örvend s több in-
tézestnek, — többek között a cs. és k. gyalogságihad-
pédiskolának is tánczenetítője, — elég garanciát nyújt
arra nézve, hogy őt az igen tisztelt közönségnek a
legmelegebben ajánlhassuk.

— **Új asztaltársaság.** A pancsovai kisiparosok
és munkások „Haladás“ elnevezés alatt asztal-
társaságot szándékoznak alakítani a Wiedmann-féle
sörházban, melynek célja lenne a kisiparosok és
ipari munkások közt a haladás szellemét és az együ-
vétartozás érzetét társas összejövetelek, felolvasások és
vitaestélyek rendezése által emelni s egyáltalában fel-
karolni mindazt, a mi az iparos és munkás osztályt
érdeklí. E célból könyvtár alakítása is tervbe van véve.
Az eszme iránt megnyilvánult érdeklődés arra enged
következtetni, hogy a kezdeményezés ezuttal sikerrel
fog járni.

— **Új-egylet.** A „Pancsovai Vivó Egyesület“
jan. hó 25-én tartotta meg alakuló közgyűlését. El-
nök lett: Lestyánszky János, alnök: Jakobcsics
Imre, titkár: Dr. Mraz Gusztáv, ügyész: Walzer
Antal, ellenőr: Schwitzer Jenő, orvos: Dr. Thodorovics
Pantoleon, szertárnok: Bieskey Andor. A vá-
lasztmányba beválasztottak: Engler Lajos, Dr. Grab-
ber László, Halmay Marius, Vas Ernő. Elnök indít-
ványára a közgyűlés Méltóságos Zákó Milán főispán
urat az egyesület disztigájává választotta azért
a m-legal érdeklődésért, melylyel az egyesület iránt
viseltetik. Fölvételért az egyesületbe a titkárnál je-
lentkezhetni. Beiratási díj 6 kor., tagsági díj havon-
ként 2 kor.

— **Gazdasági szakiskola.** Ilyennel dicsekedhetik
környékünk egyetlen magyar községe, Torontál-
Vásárhely, mely nem riadt vissza az áldozatok-
tól s felajánlott ezen, a földműves ifjúságnak felelte
szükséges iskola céljára 20 hold földet s a szüksé-
ges épületeket. A vallás s közokt. ügyi miniszter
által kinevezett szakintéző Molnár Jenő már meg-
is kezdte áldást terjesztő működését. Hat a pancso-
vai szakiskolával mi lesz? Úgy tudjuk, hogy a városi
közgyűlés tavaly e tárgyban már hozott határozatot
s kimondotta, hogy megadja a szükséges földterüle-
tet s épületeket is, sőt hajlandó ezen kívül, még
egy földműves iskola felállítására céljára is aldozni.
Mia, vagy kin akadt meg az ügy? Vagy csak azért
hozta volna meg a város határozatot, hogy az az
irattárban aludja örök álmát? Várjuk a folytatást!

— **Megrendítő tragédia.** Boskov Mita felsővá-
rosi 19 éves legény már hosszabb idő óta elmebeteg.
A héten kitört rajta az örültség s miután közvesze-
lyessé vált az állapota, a hatóság a közokt. háló-
szállította be. — Gyermekeknek örültsége annyira
hatott a szerencsétlen apjára Boskovics Dómére,
hogy pénteken ő is megőrült s miután a dühör tört
ki rajta, a hatóság őt is a közokt. háló-
szállította be pénteken este 6 órakor.

— **Ragályos betegségek.** A lefolyt héten 17 ra-
gályos betegség jelentetett be a rendőrségnél. Ezek
közt volt 1 croup, 2 kanyaró és 14 szamarhurut.

— **Nő a víz.** A Tmes vize, mely jan. 23-án 2
méter volt s 28-án 1:37 mtrre apadt. 31-én ismét
1:62 mtrre növekedett.

— **Fizetésektelenek.** Három pancsovai cég
szüntette be az utóbbi napokban a fizetést; ezek
Scherzinger Ferencz szabómester, Stimmler
Gyula vegyeskereskedő s Ledniczer Samu rövid-
árkereskedő.

— **Állami ménék.** Csütörtökön érkezett meg a
verseczi méntelepről négy darab állami mén. Három
már a múlt évben is itt volt é. p. Gidrán, Pásztor
(angol félvér) Pluto (lippizai); egy új is van Nonius.
A fedeztetés tegnap reggel vette kezdetét. A ménék
ez idén négy héttel korábban érkeztek meg, mint
máskor, de ezért nem is maradnak június hó végéig,
hanem csak június 15-ig.

— **A nagybecskereki rendőrkapitány fegyelmi**
ügye. Nagybecskerekről írja tudósítónk: Torontál-
megye fegyelmi választmánya január 22-én foglalkozott
Reitter Oszkár nagybecskereki rendőrkapitány
fegyelmi ügyével. A vizsgálat kiderítette, hogy a
hivatalos pénzeket Reitter híven kezelte és azokat
az utolsó fillérig rendeltetésük helyére jutatta. Csak
a naplóságnak fordultak elő kisebb szabálytalansá-
gok, de ott Reitter úgy járt el, mint a hogy azt hi-
vatalbéli elődeinél látta. E szabálytalanságokért a
fegyelmi választmány Reittert száz korona pénzbün-
tetésre ítélte és egyben állásába visszahelyezte. A
városban meglegedést keltett az ítélet.

— **A zsebbra ele.** A zsebbra naponta 435.000-et
ketyeg. Ha ezt a számot, mint azt egy türelmes
statistikus kiszámította, 365 és 1/2-lel, vagyis az

esztendő napjainak számával sokszorozzuk, kitűnik
hogy míg a föld egyszer fordul meg a nap körül,
az óra 157,788.000-et ketyeg.

— **Iskolatogatás.** Faragó János kir. tanfel-
ügyelő hétfőn d. u. az alsó városi áll. fiúiskolát s
pénteken d. u. az alsó városi leányiskolát látogatta
meg. Beutóan megvizsgálta a felszerelést, berendezést
s az esetleg szükséges pótlások miatt megadta a kellő
utasítást. A taneredmény, s különösen a magyar nyelv-
ben elért eredmény felett teljes meglegedését nyilvá-
nitotta a tantestületeknek.

— **Két millió az állattenyésztés föllendítésére.**
Ismeretes dolog, hogy a földművelésügyi kormány a
köztenyésztésre szolgáló tenyészanyag beszerzésében
a községeknek kezére jár és a jobb anyag terjedése
érdekeiben azokat a község teherviselési képessége
szerint kedvezményes aron adja át. Az akció az év-
ben már oly fejlődést mutat, hogy Darányi földmü-
velésügyi miniszter elhatározta, miként tárczájában
erre a célra két millió kor. hitelt kér, ebből 1 mil-
lió 710 ezer koronával a szarvasmarha tenyész, és
segélyeztetik. 100 ezer korona juh apaállatok beszer-
zésére, 90 ezer kor. pedig a baromfitenyésztés föllen-
dítésére használtatik föl. Hogy minél több folya-
modó község szerezhesse be állattenyészanyagát, a
miniszter elrendelte az állattenyésztési felügyelőknek,
hogy a kedvezmények mértéknek megállapításánál
szigorú körültekintéssel járjanak el s a kedvezmény
megállapításánál a község anyagi helyzetét mérle-
géljék.

— **Nyomatott címzés a levelezőlapokon.** A hi-
vatalos lap nemrég rendeletet publikált, amely a
kereskedőket, egyesületeket s azokat érdeklí első sor-
aan, a kiknek levelezésük végzésére nyomtatott cím-
zédulájuk van. A kereskedelmi miniszterium rende-
lete értelmében a fölragasztott címezédulával póstára
adott levelezőlapot a belföldi, valamint az Ausztriá-
val és a megszállott tartományokkal való forgalomban
akadálytalanul kézbesítik. A kézbesítésnek két
feltétele van. Az egyik az, hogy a címezédulát
egész terjedelmében rá kell ragasztani a levelezőlap
címezédulára, a másik, hogy a cédula mellett a hi-
vatalos szolgálati megjegyzésekre és bélyegzőre ele-
gendő hely legyen.

— **A vadászok ellen.** A belügyminiszter szigorú
körrendelet bocsátott ki, melynek célja a vadász-
megakadályozása. E rendelet szerint fel kell ügyelni
1) arra, hogy a községben, városban ne tartson va-
dásztegyvert olyan, kinek vadász engedélye nincs és
aki nem fizet fegyveradó; 2) vadat eladni csak an-
nak szabad, a ki igazolja e vad jogos szerzését.

— **A Horgony Pain-Expeller** igazi népszerű házi-
szerré lett, mely számos családban már több mint
32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfáj-
dalom, tejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony
Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom-
csillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál minő:
a kolera és hányohas-folyás, az altestnek Pain-
Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hatásosnak
bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményrel
használtott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40
f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható,
de bevasárlás alkalmával mindig határozottan:
„Richter-féle Horgony Pain-Expeller“ vagy „Richter-
féle Horgony-Liniment“—et tessék kérni és a „Hor-
gony“ védjegyre figyelni kell.

— **Mennyit eszünk?** A Medical Record szerint
egy rendes étvagyú és egészséges ember 70 éves
koráig nem kevesebb mint 96.000 kilogramm folyé-
kony és szilárd táplálékot fogyaszt el, a mi körül-
belül 1280-szor annyi, mint az ember átlagos testsúlya.

— **„Ermeliki első szülőotvanytelep“** Nagy
Gábor (Nagy Kágya) hirdetését a t. cz. olvasóköz-
önség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Elfüstölt milliók.** Hogy a trafik nem rossz
üzlet, azt a következő kimutatás bizonyítja: az elmúlt
esztendőben, szeptember hónap végéig elkeltek
Magyarországon a m. kir. dohányjövővedék cigarettái
ból összesen 841.980.664 darab (tavaly ilyenkorig
766.742.013). A cigaretták között az udvarias köz-
önség a Hölgynek adja az elsőséget, a mely
314.165.000 darabbal szerepel a kimutatásban, míg a
Hunniá, a melyből csak 2.115.500 darab kelt el, az
utolsó helyre szorul. Szivarban a Kuba-Portorico a
legnépszerűbb, mert 65.843.726 darabot füstöltek el
belőle, míg a Milares hívei csak 694.500 át fogyaszt-
tottak. A hazai különlegességi cigarettákból elkeltek
összesen 31.289.390 darab, a külföldi különlegességi
szivarokból 360.550 darab. Pipadohányból eladtak
355.909 kilogrammot, hazai különlegességi dohánnyól
194.296 kilogrammot. Tabákot összesen 32.509 kilo-
grammot adtak el, ezer kilogrammal kevesebbet,
mint tavaly. A tabakolás népszerűsége tehát egyre
hanyaglik: az orrok nem kívánják többé az izalmat.
A bevétel volt hazai dohány árúkért 70.818.033 kor.
belföldi eredetű különlegességért 5.661.863 korona,
külföldiért 1.012.024 kor. összesen 77.481.827 kor.

— **Amerika a bevándorlók ellen.** New-Yorkból
jelentik, hogy a szenátusoz újabb törvényjavaslatot
nyújtottak be a bevándorlás tárgyában. A törvény-
javaslat elrendeli, hogy a bevándorlókat vizsgá-
nak vessek alá műveltségük igazolása végett és hogy
felügyelőket nevezzenek ki, akiknek a kikötőben meg-
kell vizsgálniok a bevándorlók rendőrségi igazol-
ványait, hogy ekként távol tartsák az anarchistákat.

— **Talált váltó.** A múlt héten egy nagyobb ösz-
szegről szóló váltó találtatott. Tulajdonosa a k-
igazolás után a rendőrségnél atveheti.

Hirdetések.

10.
btsz. 902.

Hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1902. évi január hó 26-án 1698. sz. alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy az eddig telekkönyvvezetlenné Herteledyfalva telepés községre vonatkozólag a helyszínelést eljárás a nevezett községben 1902. évi február hó 26-án d. e. 11 órákor veszi kezdetét.

Ennélfogva felszólítattak:

1) mindazok a kik község területén levő ingatlanok telekkönyv felvétele vagy azokra vonatkozólag szerzett jogok tekintetében érdekelve vannak hogy kérelmük és észrevételeik előadása végett a neta'an birtokukban levő okiratokkal a bizottság előtt megjelenjenek, vagy e czélra megbízottat rendeljenek, mint a bizottság a községben kívül lakó érdekeltekhez a tárgyalásra szóló külön meghívásokat nem fog intézni.

2) különösen azok, akik valamely ingatlant a kataszteri munkálatok tartalmától eltérően birtokolnak, hogy tényleges birtokukat a bizottság előtt igazolják, mivel ellenséges és ha a kataszteri felvétel helytelensége hivatalból ki nem derítették, az ingatlan telekkönyvileg annak tulajdonosul fog felvétetni, a kit a kataszteri munkálatok birtokosnak feltüntettek.

3) valamint azok a kik a telekkönyvvezendő ingatlanokra zálogjogot dologi terhet (kikötmény) vagy szolgalmi jogot különösen haszonélvezetet szerettek, hogy mind e jogok bejelentést végett okirattal vagy a jogügyletnek jegyzőkönyvbe foglalása végett az illető birtokosnak együtt a bizottság előtt jelenjenek meg, mivel különben jogaik a bizottság által figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1902. január 26-án.

Szimics Tivadar, Gerle Jakab,
k. btétsz. tlvkezetű. 1-1 k. tszéki bír.

8021. sz.
1901. tkv.

Árverési hirdetmény és kivonat.

Az alibunári kir. járábíróház mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán A m. kir. állam kincstár javára 478 kor. 98 fill. tőke ennek 1897. évi július hó 2-től járó 6% kamata 29 kor. 30 fill. eddigi 23 kor. 50 fill. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében Putnik Milka és Tanászie Dobriczai lakosok ellen a Dobriczai 551. sz. tkvben foglalt: 1) 89. hrsz. 3 dűlőbeli 4 hold II. o. szántó 642 kor. 2) 89. hrsz. 4 dűlőbeli 4 hold I. o. kaszáló 865 kor. 3) 144 hrsz. 800 □-ól szőlő I. o. kaszáló 172 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételek ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Dobricza községében 1902. évi március hó 6. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint a Dobricza községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1) Kikiáltási ár becsár.
2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
3) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 64 kor. 20 fill. 86 kor. 80 fill. 27 kor. 20 fill. készpénzben lefizetni.

Kir. járábíróház tkvi hatóság.
Alibunáron, 1901. december hó.

Bartha,
kir. albiró.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik közvényenél, csúsznál és meghűléseknel.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossákkal legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” czégyjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Forgatók: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, Rudolfstadt.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

19. sz.
vh. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pancsovai kir. törvényszék 1901. évi 8545. p. számú végzése következtében Dr. Schendl Emil ügyvéd által képviselt pancsovai népbank javára Pongrácz Miklós és trsai t.-kubini lakosok ellen 240 kor. s jár. erejéig 1901. évi deczem. hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 756 koronára becsült következő ingóságok u. m. zongora, bútorok, lámpák és fegyverek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a temes-kubini kir. járásbíróság 1901. évi V. II. 502/2 számú végzése folytán 240 kor. tőkekövetelés, ennek 1901. évi augusztus hó 5. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 69 kor. 34 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig T. Kubinban, alperesek lakásán leendő eszközökre 1902. évi február hó 4. napjának d. e. 8 1/2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsárban alól is elfognak adatni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Temeskubin, 1902. évi jan. hó 20. napján.

Polgár,

kir. bírósági végrehajtó.

1170. szám
1902. tkvi

Végzés, árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Kokora Traján és öz. Krecezer Juonné szül. Murarin Ikonja ozorai lakosok javára 45 kor. tőke, 69 kor. 36 fill. eddigi 20 kor. 30 fill. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146 §-a értelmében Boronka Jon ozorai lakos ellen az ozorai községben fekvő és az ozorai 663. sz. tkvben foglalt: 1) 547. sz. szélmalom és hrsz. nélküli 400 □-ól kertre 1812 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora községében 1902. évi március hó 26. napjának d. e. 8 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint az Ozora községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1) Kikiáltási ár a becsár.
2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
3) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 181 kor. 20 fill. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován 1902. január hó 19-én.

Penyigey,

kir. t. albiró.

1169. sz.
1902. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Visnyieski Miléva pancsovai lakos javára 300 kor. tőke ennek 1899. évi november hó 23-tól járó 6% kamata 232 kor. 60 fill. eddigi 16 kor. 45 fill. jelenlegi s a még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Bozsika Ádám adós és Bozsika György társtulajdonos ozorai lakosok ellen az Ozora községben a 1928. szám tkvben foglalt: 1) 168. hrsz. 400 □-ól kertre egészben 94 kor. az ozorai 3090. sz. tkvben foglalt. 2) I. d. 101. hrsz. 2 h. I. o. szántóra 786 kor. az ozorai 2525. sz. tkvben foglalt. 3) 141. hrsz. 313 1/2 □-ól szőlőre 128 kor. az ozorai 2089. sz. tkvben foglalt. 4) 13. hrsz. 2 h. I. o. szántóból Bozsika Ádámot megillető fele részére 393 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora községében 1902. évi április hó 5. napjának d. e. 9 órákor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Ozora községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1) Kikiáltási ár a becsár.
2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog adatni.
3) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 9 kor. 40 fill. 78 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. 39 kor. 30 fill. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: 60 t.-cz. 170. §-a értelmében a banatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1902. évi január 20-án.

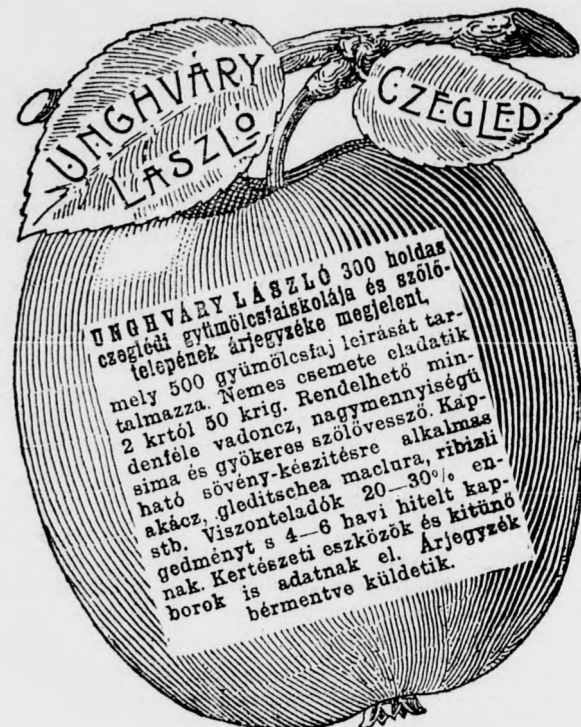
Penyigey,

kir. törv. albiró.

1-1

Ügynökök

magas jutalék mellett kerestetnek a már 22 év óta fennálló C. Klemt-féle redőnygyár által, Braunau, Csehország. Üzleti tevékenység biztosítása mellett, és referenciák beküldése után megszerzem a detailban utazás jogát magánrendelőkhoz.

Szőlőoltványok

szokványminőségben. 20-12
A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajogban fajtiszán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.
Uradalmaoknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócsemeték. Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

(Férflak ingyen kapnak)

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz-oldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legmulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatal-kori kihágások folytán nemi bajokban, sziflisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinék ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatal-kori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezele czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amer. ka. A levelek mindig bérmentesítendők.

Nyom. Wittigslager C.-nál Pancsován